

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**АКТУАЛЬНІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ДЕРЖАВИ І РЕГІОНІВ.**

**СЕКЦІЯ ІІ «ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСІВ ТА
ФІНАНСОВОЇ НАУКИ»**

(13-14 травня 2019 р.)

Покровськ

2019

Актуальні соціально-економічні проблеми держави і регіонів. Збірка матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 50-річчю факультету економіки та менеджменту ДонНТУ. Т. 2. Секція 2: Проблеми розвитку фінансів та фінансової науки (13-14 травня 2019 р., м. Покровськ) / Уклад. Антоненко В. М. – Покровськ: ДонНТУ, 2019. – 305 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні соціально-економічні проблеми держави і регіонів» (секція 2 «Проблеми розвитку фінансів та фінансової науки»), яка присвячена 50-річчю факультету економіки та менеджменту Донецького національного технічного університету та відбулася 13-14 травня 2019 року в м. Покровську, містять результати сучасних наукових фінансових розробок докторів та кандидатів наук, старших викладачів та асистентів, аспірантів та студентів. Наукові дослідження, що представлені у цій Збірці, є актуальними, професійно цікавими й досить різноплановими, охоплюють широкий спектр фінансових проблем сучасності та націлені на успішне їх розв'язання в умовах незалежної української держави та світової фінансової системи.

В роботі наукової секції прийняли участь майже 100 авторів із міст України: Києва, Харкова, Львова, Одеси, Умані, Вінниці, Луцька, Дніпро, Полтави, Запоріжжя, Мелітополя, Покровська, Краматорська, Ірпіня, Черкас, Кривого Рогу, Слов'янська, міст Республіки Беларусь: Мінська, Горки, Бреста.

Редакційна колегія:

к.е.н., доцент Антоненко В.М.,

к.е.н., доцент Бурцева О.Є.,

к.е.н., доцент Катранжи Л.Л.

2013. – № 6.

2. Лесян Т.О. Вплив глобалізаційних процесів на економіку і ринок праці України [Електронний ресурс] / Лесян Т.О., Дідіченко О.С. – Режим доступу : http://www.confcontact.com/2012_09_21/4_ledyan.htm

РОЗРАХУНКИ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ – ПРОБЛЕМА ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

Жовтюк Б. Л.

Науковий керівник – к. е. н., доцент Мельничук Ю. М.
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Розрахунки в іноземній валюті на території України, є дуже важливими. Вони здійснюються переважно в гривні, але з трудовою міграцією населення до Європейських країн, валютні збереження у населення збільшились у євро-одиниці та доларах США. З нестабільною економікою країни, населення недовіряє національній валюті і при купівлі, або продажу дорого вартісного майна покладаються на «стабільні валюти» – долар та євро. Тож регулювання таких процесів необхідні для оптимізації фінансового клімату держави.

Законодавство України визначає суть та поняття валютних операцій та їх види, встановлює їх правовий режим. У ст. 2 Декрету Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» визначено, що резиденти і нерезиденти мають право бути власниками валютних цінностей, що знаходяться на території України [1].

Резиденти мають право бути власниками валютних цінностей, що перебувають за межами України, крім випадків, передбачених законодавчими актами України. Резиденти і нерезиденти мають право здійснювати валютні операції з урахуванням встановлених обмежень Декретом та іншими актами валютного законодавства України.

Українська валюта є законним засобом платежу на території України, який використовується для оплати будь-яких вимог та зобов'язань, якщо інше не передбачено Декретом Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю», іншими актами валютного законодавства України. Порядок переказування, ввезення, і пересилання з-за кордону, а також вивезення і пересилання за кордон резидентами і нерезидентами валюти України визначає НБУ. Суми, які на законних підставах валюті України були вивезені, переказані, переслані за кордон, можуть бути вільно ввезені, переслані, переказані назад в Україну. Таким чином спрощено грошову міграцію, відсутність податків дозволяє легше і без лишніх затрат займатися підприємницькою діяльністю, або робити міжнародні покупки.

Уповноважені банки повинні купувати іноземну валюту на міжбанківському валютному ринку України за дорученням і за рахунок резидентів для забезпечення виконання зобов'язань резидентів у разі платежів в іноземній валюті, що виконуються за межі України перед нерезидентами щодо

оплати продукції, послуг, робіт, прав інтелектуальної власності та інших майнових прав, за винятком оплати валютних цінностей, доходу від іноземних інвестицій, платежів в іноземній валюті за межі України у вигляді відсотків за кредити, вивезення за межі України іноземної інвестиції в іноземній валюті у разі припинення інвестиційної діяльності. Без цього міжнародні розрахунки були б неможливими, завдяки швидкій конвертації платежі перерахованих вище дуже спрощені [2].

НБУ повинен проводити політику, спрямовану на підтримку стабільного рівня валюти України, і може виступати суб'єктом міжбанківського валютного ринку України. НБУ видає індивідуальні та генеральні ліцензії на проведення валютних операцій, які підпадають під ліцензування згідно з Декретом Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю». Генеральні ліцензії даються комерційним банкам та іншим кредитно-фінансовим установам України на весь період дії режиму валютного регулювання, що не потребують індивідуальної ліцензії, щоб здійснювати валютні операції. Уповноважені банки та інші кредитно-фінансові установи, що мають ліцензію НБУ пов'язану з торгівлею іноземною валютою, мають право відкривати на території України обмінники іноземної валюти, у тому числі на підставі агентських угод з іншими юридичними особами-резидентами. Для безпеки і гарантії потрібно купувати валюту тільки в офіційних, ліцензійних пунктах обміну це гарантуватиме вашу безпеку, а в так званих «валютчиків» є великий ризик втратити свої кошти, так як такі особи не мають ліцензії на проведення валютних операцій.

Винятками використання іноземної валюти на території України встановлено ст. 7 Декрету, Правилами № 200. Окремо, главою 6 передбачено випадки, що дають право фізичній особі – нерезиденту на території України використання готівкової в іноземній валюті як засобу платежу [3]. До таких випадків належить: митні збори і фінансові санкції відповідно до митного законодавства України, сплата мита та інших податків і зборів (обов'язкових платежів), сплата дорожніх зборів і перевезення негабаритних, великовантажних небезпечних вантажів, оплата послуг, наданих прикордонним санітарно-карантинним, ветеринарним, фіто санітарним та іншим службам контролю, сплата платежів за охорону та супроводження підакцизних і транзитних товарів митними органами, оплата послуг з обов'язкового медичного страхування та обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, сплата консульських зборів для відкриття віз на в'їзд в Україну, оплата товарів і послуг у зоні, як у звільненій від сплати мита та податків (п. 6.1 глави 6 Правил № 200) [4; 5].

Органам державної влади варто зосередити увагу на валютних розрахунках населення на приватному рівні і спрямовувати програми на виведення з тіньової економіки фінансових потоків.

Фінансово-економічна безпека населення будь-якої країни полягає в сукупності прийнятих заходів, щодо забезпечення його життя та здоров'я, соціального та фінансового захисту [6].

Спрямування іноземної валюти в економіку держави дасть позитивні зрушення у всіх напрямках фінансового сектору, на нашу думку, запрацюють на повну потужність банківські пропозиції на депозитні вклади, довгострокові страхові програми з накопичувальним ефектом, інвестиційні проекти тощо.

Отже, здійснення розрахунків за товари (роботи, послуги), які придбаває фізична особа – нерезидент на території України, проводиться виключно в національній валюті України. Таким чином держава регулює та захищає національну валюту України від знецінення, забезпечує стабільне функціонування фінансової системи держави в цілому, проте розрахунки в іноземній валюті на приватному рівні залишаються недослідженими та мало регульовані державою.

Перелік використаних джерел

1. Про систему валютного регулювання і валютного контролю : Декрет Кабінету міністрів України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-93>
2. Мельничук Ю.М. Міжнародні розрахунки та валютні операції : навч. посіб. Умань : Візаві, 2019. 242 с.
3. Правління національного банку України : Постанова від 30.05.2007 № 200. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0656-07>
4. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 7 грудня 2000 р. *Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності*. 2001.
5. Про Національний банк України : Закон України від 27 лютого 2004 р. *Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності*. 2004.
6. Мельничук Ю.М. Фінансово-економічна безпека населення як основа зміцнення національної економіки. Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки : матеріали V Всеукр. наук.-практ. інт.-конф., Умань : Вид.-пол. центр «Візаві», 2018. С. 109-112.

ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СЕМЕЙНОГО БИЗНЕСА В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ

Жуковский О. А., Муха Т. С., Калиновская Т. С.
Научный руководитель – старший преподаватель Беликова Е. Г.
Брестский государственный технический университет
г. Брест, Республика Беларусь

Для рассмотрения развития семейного предпринимательства в Республике Беларусь надо ориентироваться не на опыт крупных компаний, которые базируются на семейном акционерном капитале, а на маленькие предприятия, которые основаны на совместной собственности и совместном ведении хозяйственной деятельности.

Семейный бизнес как отдельная форма самозанятости населения или малого предпринимательства в белорусском законодательстве не используется и не выделяется как особая форма правового регулирования и государственной поддержки.